A1 Topaic 5

10 Bearnaí

Scríbhneoireacht

2

10 Bearnaí

Le múineadh:
- An foclóir a bhaineann le cur síos a dhéanamh ar cad a dhéanann tú nuair a bhíonn am saor agat.

3

Bileog Bearnaí

4

©GaeilgegoDeo 2023

Bearnaí

- Léigh na habairtí seo thíos faoi chaitheamh aimsire.
- Léigh tríd an rogha d'fhreagraí atá ann
- Roghnaigh an focal is fearr (A, B nó C) ón mbosca thíos do gach bearna.

5

Bearnaí

- 1. Téim go dtí an **phictiúrlann**.
- 2. **Féachaim** ar an teilifís.
- 3. Éistim **leis** an raidió.
- 4. Téim chuig drámaí le mo **bhean chéile**.
- 5. An **dtéann** tú go dtí an amharclann go minic?
- 6. An **maith** leat ceol clasaiceach?

6

Bearnaí

- 7. Níl suim dá laghad agam sa **cheol** traidisiúnta.
- 8. Téim go dtí an teach tábhairne ag an deireadh **seachtaine**.
- 9. Cad a **dhéanann** tú Dé Domhnaigh?
- 10. Is **fuath** liom leadóg.
- 11. Seinnim an giotár le **cara** san óstán gach Dé hAoine.

7

©GaeilgegoDeo 2023

Bearnaí – Brí na mbearnaí

- Sa chéad bhearna is é an phictiúrlann an freagra ceart, mar is focal baininscneach é pictiúrlann a thosaíonn le consan.
- Cuirtear séimhiú (más féidir) ar fhocail bhaininscneacha a thosaíonn le consan i ndiaidh an, cosúil le: an chistin.
- Níl aon athrú ar fhocail fhirinscneacha sa chás céanna, an baile.
- An féidir leat na focail thíos a scríobh amach i gceart leis an t-alt an rompu?

8

Bearnaí – Brí na mbearnaí

Focail bhaininscneacha

1. cistin	An c**h**istin
2. máthair	An m**h**áthair
3. meánscoil	An m**h**eánscoil
4. fuinneog	An f**h**uinneog
5. cathair	An c**h**athair
6. páirc	An p**h**áirc

9

Bearnaí – Brí na mbearnaí

Focail fhirinscneacha

1. Meiriceánach	An Meiriceánach
2. Ceanadach	An Ceanadach
3. baile	An baile
4. bord	An bord
5. pictiúr	An pictiúr
6. ceol	An ceol

10

©GaeilgegoDeo 2023

Bearnaí – Brí na mbearnaí

- Féach ar an liosta seo d'ainmfhocail.
- An bhfuil na focail firinscneach nó baininscneach?
- Cuir ciorcal timpeall ar an bhfreagra ceart.
- Bain úsáid as na focail sa tábla thuas mar threoir.

11

Bearnaí – Brí na mbearnaí

cathaoir	baininscneach
Sasanach	firinscneach
peil	baininscneach
ollscoil	baininscneach
duilleog	baininscneach
seanmháthair	baininscneach
saighdiúir	firinscneach
amharclann	baininscneach

12

Bearnaí – Brí na mbearnaí

- Líon isteach an ghreille seo a leanas, bunaithe ar cheist 1 agus cheist 2.
- Scríobh an freagra cuí san áit cheart bunaithe ar an dá rogha atá agat.

	Firinscneach	Baininscneach
Consain		

13

©GaeilgegoDeo 2023

Bearnaí – Brí na mbearnaí

	Firinscneach	Baininscneach
Consain	Ní chuirtear séimhiú (-)	Cuirtear séimhiú (h)

14

©GaeilgegoDeo 2023